

[Justitsministeren]

Vi har i det parti, jeg tilhører, haft tillid til, at skiftende socialdemokratiske forsvars- og justitsministre varetog opgaven på den rigtige måde, og vi har, mener jeg, i enhver situation givet dem den støtte, der skulle til for at vise dette. Jeg håber ikke, at det, man nu giver udtryk for, er noget i retning af manglende tillid til, at tingene kan foretages som hidtil.

Må jeg sige til hr. Jens Thoft, at jeg forstår ikke helt hans bemærkninger om, at et kontrolorgan ikke ville sløre det politiske ansvar. Det vil det da. Når en minister kan henvise til kontroludvalget og sige, at han har fået dets sanktion til det ene eller det andet, bør det i hvert fald binde medlemmerne af kontroludvalget. Men vi plejer jo også at arbejde på den måde i Folketinget, at det har en vis betydning i forhold til de partier, de pågældende repræsenterer. Sådan plejer det at være, og derfor er jeg ikke i tvivl om, at det vil sløre ansvaret.

Jeg forstår heller ikke bemærkningerne om ombudsmanden. Det er jo således, at ombudsmanden afviser sager, hvis de har været genstand for en politisk stillingtagen enten i Folketinget eller i en kommunalbestyrelse. Det fremgår jo af hele den måde, ombudsmanden praktiserer sin virksomhed på.

Jeg forstod heller ikke bemærkningen om, at ombudsmanden ikke har behandlet sager vedrørende efterretningstjenesten.

Jeg gør opmærksom på, at den daværende ombudsmand tog Kejsergadesagen op på egen hånd og afgav en lang og grundig beretning om den, som jeg vil foreslå hr. Jens Thoft at læse, inden han tager ordet om efterretningstjenesten en anden gang.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil gerne rette en misforståelse over for ministeren. Det fremgår ikke af SF's forslag, og det har ikke været intentionen at begrænse efterretningstjenestens virksomhed. Det er imidlertid klart, at hvis efterretningstjenesterne foretager sig ting, som der hverken er den nødvendige parlamentariske eller den nødvendige folkelige kontrol med, vil en større åbenhed være med til at begrænse efterretningstjenestens arbejde. Men såfremt ministeren forudsætter, at tjenesternes virksomhed har den nødvendige parlamentariske opbakning, er der intet i forslagene, som vil betyde en begrænsning i tjenesternes arbejde.

Jeg vil godt give nogle eksempler på typiske oplysninger, som jeg mener at det parlamentariske kontroludvalg burde have.

Hvis det er sådan – jeg ved ikke, om det er det – at udenlandske ambassader i Danmark stadig aflyttes – det blev antydnet under Kejsergadeaffæren i sin tid – er det en oplysning, som jeg mener det parlamentariske kontroludvalg bør have, og hvis udvalget så siger nej, er det da rigtigt, at efterretningstjenesternes arbejde så bliver generet, ingen tvivl om det. Men så var det måske også en god idé, om vi fik det stoppet, inden vi fik nye sager af den type.

Hvis det faktisk forekommer, at Danmark sender spioner på fotosafari i Polen eller i andre lande, var det en oplysning, som jeg synes at dette kontroludvalg burde have.

Hvis det er sådan, at specielle organisationer, som man opfatter som værende ude på overdrevet, holdes under særlig overvågning, synes jeg, det var oplysninger, som dette kontroludvalg skulle have.

Ole Espersen (S):

Justitsministeren nævnte det forslag, som den socialdemokratiske regering kom med i 1972. Det er længe siden, som ministeren sagde, og tiderne skifter.

Først vil jeg sige om forslaget, at det jo så er udtryk for, at dette ikke blot er et spørgsmål om at føre oppositionspolitik fra vor side. Det lå lidt i ministerens sidste indlæg, at der måske var tale om en slags oppositionspolitik, en politik, som vi ikke kunne drømme om at føre fra regeringsbænkene, men netop ministerens eget eksempel modbeviser jo dette.

Ministeren har ret i, at vi lod os overtale dengang til ikke at føre lovforslaget igennem, og det var nok en fejl, men det gjorde vi altså i samarbejdets navn.

Tiderne siden har så vist os to ting. For det første, at i en lang række andre lande, en lang række vestlige demokratier, er der, som det er sagt utallige gange herfra, langt større åbenhed om disse emner, end vi kender, og hvorfor skulle vi alene kunne vise tillid til skiftende ministre og forsvarsministre og ikke til Folketinget under de regler, som vi vil kunne etablere?

I og med at tiderne er skiftet, er der selvfølgelig også sket forskellige ting. Vi har da, justitsministeren og jeg, diskuteret et par emner meget grundigt siden regeringsskiftet, hvor jeg sy-